T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/371
KARAR NO : 2024/517
KARAR TR : 02/12/2024

ÖZET: 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu uyarınca verilen idari para cezasına ilişkinkararların iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacıla : 1- ****
2- ****
Vekili : ****
Davalı : Tarım ve Orman Bakanlığı 8. Bölge Müdürlüğü Aksaray Şube Müdürlüğü

Vekili : ****

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacılar vekili, müvekkillerinin Tarım ve Orman Bakanlığı 8. Bölge Aksaray Şube Müdürlüğünün 15/04/2024 tarihli ve 2024/44, 2024/45 sayılı kararları ile 4915 sayılı Kanun'a muhalefetten dolayı her biri için ayrı ayrı 16.412 TL idari para cezasına hükmedildiğini, yaptırım karar tutanağında avlaklarda avcılık belgesi olmadan avlanmak, avlanma süresi dışında avlanmak, canlı mühre ile avlanmak, tuzak, kapan gibi araçlarla avlanmak ve yaban hayvanlarının üreme, tüy değiştirme ve göç dönemlerinde rahatsız edilme gerekçelerine dayanıldığını, müvekkillerinin 03/04/2024 tarihinde, 18:45 saatinde izinsiz avcılık yaptığından bahsedildiğini, idari para cezasına konu eylemin müvekkilleri tarafından gerçekleştirilmediğini, buna ilişkin yeterli ve somut delilin bulunmadığını belirterek, idari para cezalarının iptali istemiyle adli yargı yerine ayrı ayrı başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Davacılardan ****'a ilişkin dava Aksaray 1. Sulh Ceza Hakimliğinde görülmüştür.

3. **Aksaray 1. Sulh Ceza Hâkimliği 14/05/2024 tarih ve D.İş.2024/1769 sayılı kararı** ile, başvuru sahibinin itiraza konu idari para cezasının iptali yönündeki başvurusunun Sulh Ceza Hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığı gerekçesiyle başvurunun görevsizlik nedeniyle reddine karar vermiş, karara itiraz edilmesi üzerine Aksaray 1. Sulh Ceza Hâkimliği 28/05/2024 tarihli kararı ile tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, kararda usul ve kanuna aykırı bir yön bulunmadığından itirazın reddine, kararın düzeltilmesine yer olmadığına, dosyanın itirazın değerlendirilmesi amacıyla Aksaray 2. Sulh Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, Aksaray 2. Sulh Ceza Hâkimliği 28/05/2024 tarih ve D.İş.2024/2264 sayılı kararı ile kararda usul ve kanuna aykırı bir yön bulunmadığından itirazın kesin olarak reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...5326 Sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1. maddesi gereğince başvuru üzerine Hakimliğimizce yapılan ön inceleme sonucunda; itiraza konu idari yaptırım kararı, itiraz dilekçesi ile tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunun 5/1, 5/2,6/2-4 6/2-5 ve 14/2-2 maddelerinde öngörülen para cezasıyla ilgili olarak av tazminat raporu incelendiğin de muteriz hakkında yasak avlanma faaliyeti nedeniyle 4915 sayılı Kara Avcılığı kanunun 28. Maddesinin son fıkrası gereği 3.000,00-TL tazminat raporu düzenlendiği, bahsi geçen kanunun "Bu madde hükümlerine göre mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilmiş olsa bile, yasak avlanma ile yaban hayatında ve ekosistemde meydana gelen tahribat ve eksilme nedeniyle hükmolunacak tazminat av hayvanı türlerine göre Bakanlıkça tespit edilen değerler üzerinden hesaplanır. Hükmolunan tazminat, Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedilir." hükmünün bulunduğu, 4915 sayılı Kara Avcılığı kanunun 28. Maddesinin son fıkrası gereği 3.000,00-TL muterize tazminat raporu düzenlendiğinin anlaşıldığı,*
>
> *Uyuşmazlık Mahkemesi 2019/98 E. 2019/176K. 25/02/2019 Tarihli kararında "4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun23, 24/3 ve 21/1.madde ve fıkraları uyarınca verilen idari para cezası ile 28. maddesinin son fıkrası uyarınca tespit edilen tazminatın iptali istemiyle açılan davanın, tazminatailişkin kararın daidari yargıda konu yapılması karşısında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası hükmü bir arada değerlendirildiğindeİDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği" belirttiği Muteriz hakkında av tazminat raporu düzenlenmiş olup, av tazminat raporu 4915 sayılı Karar Avcılığı Kanunu 28/5. Maddesinde bahsi geçen durumunUyuşmazlık*

Mahkemesi 2019/98 E. 2019/176K.25/02/2019 Tarihli kararı dikkate alınarak Davanın çözümünde İdari Yargının görevli olduğu anlaşıldığından; 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 28/5 gereği tazminata konu kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 14/2/2, 5/1, 5/2, 6/2-4 ve 6/2-5 maddelerine muhalefet etmek nedeniyleverilen para cezasına karşı açılacak davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğuanlaşılmakla Hakimliğimizin görevsizliği nedeniyle reddine..."

4. Davacılardan ****'a ilişkin dava Aksaray 2. Sulh Ceza Hakimliğinde görülmüştür.

5. **Aksaray 2. Sulh Ceza Hâkimliği 05/06/2024 tarih ve D.İş.2024/1883 sayılı kararı**ile, başvuru sahibinin itiraza konu idari para cezasının iptali yönündeki başvurusunun Sulh Ceza Hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığı gerekçesiyle başvurunun görevsizlik nedeniyle reddine karar vermiş, karara itiraz edilmesi üzerine Aksaray 2. Sulh Ceza Hâkimliği 12/06/2024 tarih ve D.İş.2024/1883 sayılı kararı ile kararın usul ve kanuna uygun olduğu anlaşılmakla itirazın reddine, kararın düzeltilmesine yer olmadığına, itirazın değerlendirilmesi amacıyla evrakın Aksaray 1. Sulh Ceza Mahkemesi Hakimliğine gönderilmesine karar vermiştir. Aksaray 1. Sulh Ceza Hâkimliği 13/06/2024 tarih ve D.İş.2024/2429 sayılı kararı ile tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde kararda usul ve kanuna aykırı bir yön bulunmadığından itirazın reddine, dosyanın Aksaray 2. Sulh Ceza Hakimliğine iadesine karar vermiş, karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...5326 Sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1. maddesi gereğince başvuru üzerine Hakimliğimizce yapılan ön inceleme sonucunda; itiraza konu idari yaptırım kararı, itiraz dilekçesi ile tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunun 12/2,14/2-2 ve 14/2-2 maddelerinde öngörülen para cezasıyla ilgili olarak av tazminat raporu incelendiğinde muteriz hakkında yasak avlanma faaliyeti nedeniyle 4915 sayılı Kara Avcılığı kanunun 28. Maddesinin son fıkrası gereği 3.000,00 TL tazminat raporu düzenlendiği, bahsi geçen kanunun "Bu madde hükümlerine göre mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilmiş olsa bile, yasak avlanma ile yaban hayatında ve ekosistemde meydana gelen tahribat ve eksilme nedeniyle hükmolunacak tazminat av hayvanı türlerine göre Bakanlıkça tespit edilen değerler üzerinden hesaplanır. Hükmolunan tazminat, Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedilir." hükmünün bulunduğu, 4915 sayılı Kara Avcılığı kanunun 28. Maddesinin son fıkrası gereği muterize tazminat raporu düzenlendiğinin anlaşıldığı,

Uyuşmazlık Mahkemesi 2019/98 E. 2019/176K. 25/02/2019 Tarihli kararında " 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun23, 24/3 ve 21/1.madde ve fıkraları uyarınca verilen idari para cezası ile 28. maddesinin son fıkrası uyarınca tespit edilen tazminatın iptali istemiyle açılan davanın, tazminatailişkin kararın daidari yargıda konu yapılması karşısında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası hükmü bir arada değerlendirildiğindeİDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği" belirttiği Muteriz hakkında av tazminat raporu düzenlenmiş olup, av tazminat raporu 4915 sayılı Karar Avcılığı Kanunu 28/5. Maddesinde bahsi geçen durumunUyuşmazlık Mahkemesi 2019/98 E. 2019/176 K.25/02/2019 Tarihli kararı dikkate alınarak davanın çözümünde İdari Yargının görevli olduğu anlaşıldığından; 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 28/5 gereği tazminata konu kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 14/2/1, 12/2,maddesi ile av komisyon kararına muhalefet etmek nedeniyle 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu 28/5. Maddesi gereğince verilen para cezasına karşı açılacak davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu anlaşılmakla Hakimliğimizin görevsizliği nedeniyle reddine..."

6. Davacılar vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

7. **Aksaray İdare Mahkemesi 08/07/2024 tarih ve E.2024/1467 sayılı kararı**ile, dava konusu olayda uygulanan idari para cezası kararlarının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kanun'da da idari para cezası kararına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşıldığından, Kabahatler Kanunu'nun 3. ve27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca uyuşmazlığın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dosyanın incelenmesinden; Tarım ve Orman Bakanlığı 8. Bölge Müdürlüğü Aksaray Şube Müdürlüğü tarafından 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu uyarınca tesis edilen idari para cezalarının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, bakılan davaya ait uyuşmazlığın ilk olarak davalı idarece tesis edilen 15/04/2024 tarih 2024/45 karar nolu işlem bakımından Aksaray 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin E:2024/1769 D.İş sayılı dosyası ve davalı idarece tesis edilen 15/04/2024 tarih ve 2024/44 karar nolu işlem bakımından Aksaray 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin E:2024/1883 D.İş dosyalarında kayden işlem görmeye başladığı, açılan davalarda Aksaray 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 14/05/2024 tarihli, E:2024/1769 D.İş sayılı veAksaray 2. Sulh Ceza Hakimliği'ninE:2024/1883 D.İş sayılı kararları ile "yargı yolu bakımından reddedilerek", davada idarî yargının görevli olduğuna hükmedildiği görülmüştür.

Bu durumda, öngörülen idari para cezası kararlarının 5326sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kanun'da da idari para cezası kararına itiraz

konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlardaaksinehüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasıkararına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılarak gelinen aşamada ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 30/05/2022 tarih ve E:2022/210, K:2022/290 sayılı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle, davanın adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varıldığından, bakılan davada Mahkememizin görevsizliğine, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunu'nun 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Mahkememizin E:2024/1467 sayılı dosyasının, Aksaray 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin E:2024/1769 D.İş sayılı dosyası ve Aksaray 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin E:2024/1883 D.İş dosyaları ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine..."

8. Aksaray İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari ve adli yargı dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

9. 4915 sayılıKara Avcılığı Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un amacı; sürdürülebilir av ve yaban hayatı yönetimi için av ve yaban hayvanlarının doğal yaşam ortamları ile birlikte korunmalarını, geliştirilmelerini, avlanmalarının kontrol altına alınmasını, avcılığın düzenlenmesini, av kaynaklarının millî ekonomi açısından faydalı olacak şekilde değerlendirilmesini ve ilgili kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliğini sağlamaktır.

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/505 md.) Bu Kanun av ve yaban hayvanlarını ve yaşama ortamlarını, bunların korunmasını ve geliştirilmesini, av ve yaban hayatı yönetimini, avlakların kurulması, işletilmesi ve işlettirilmesini, avcılığın, av turizminin, yaban hayvanlarının üretiminin, ticaretinin düzenlenmesini, toplumun bilinçlendirilmesini, avcıların eğitimini, av ve yaban hayatına ilişkin suç ve kabahatler ile bunların takibi ve cezalarını kapsar."

10. 4915 sayılı Kanun'un *"Av ve yaban hayvanlarının korunması ve koruma alanları"* başlıklı 4. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası şöyledir:

"Yaban hayvanı türleri içinde yer alan ve Bakanlıkça belirlenen av hayvanlarından, korunması gerekenler Merkez Av Komisyonunca, av hayvanlarının dışında kalan yaban hayvanları ile diğer türler gerektiğinde ilgili kuruluşların uygun görüşleri alınarak Bakanlıkça koruma altına alınır. Bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Koruma altına alınan yaban hayvanları avlanamaz. Yaban hayvanları üreme, tüy değiştirme ve göç dönemlerinde rahatsız edilemez, yavru ve yumurtaları toplanamaz, yuvaları dağıtılamaz ve memeliler kış uykusunda rahatsız edilemez. Lüzumu halinde bu yaban hayvanlarının kendilerinden, yavru ve yumurtalarından, korundukları süre içinde faydalanma ve zararlı olanları ile mücadele ve men edilen avlanma usulleri ile geçici olarak avlanma esasları Bakanlıkça tespit edilir.

Koruma altında olmayan yaban hayvanlarının avlanmanın yasaklandığı gün ve sürelerde; tarım alanları ile besi ve yaban hayvanlarına zarar verecek sayıda çoğalmaları veya bulaşıcı hastalık taşıdıklarının tespiti durumunda, söz konusu alanlarda konu mahallî tarım ve köyişleri ile orman teşkilâtı görevlilerince incelenerek hazırlanacak ortak rapor doğrultusunda belli sayıda yaban hayvanının belirlenecek esas ve usullerle avlattırılmasına Genel Müdürlükçe izin verilebilir."

11. 4915 sayılı Kanun'un *"Av sezonu"* başlıklı 5. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası şöyledir:

"Sürüngen, kuş ve memeli av hayvanlarının sınıf ve türlerine göre eş tutma, üreme, yavru büyütme, erginleşme gibi yaşam evrelerini dikkate alarak avlanma sürelerinin başlama ve bitiş tarihleri ile populasyon durumuna göre avlanma günleri ve av miktarlarını tespit etmeye, Devlet avlakları ve genel avlaklarda bazı türlerin avını ve bazı avlaklarda avlanmayı belli bir süre yasaklamaya; il av komisyonlarının görüş ve önerileri doğrultusunda Merkez Av Komisyonu, özel avlaklar ile örnek avlaklarda ise Bakanlık yetkilidir. Nesli tehlike altında olan, nadir, hassas ve benzeri statülerde yer alan türler ile endemik ve göçmen türlerin korunması amacıyla gerekli koruma tedbirlerini almaya, bu türler için bu Kanun'da adı geçen koruma alanlarını oluşturmaya ve bu alanları ekolojik ihtiyaçlarına göre yönetmeye, doğal türlerin azalması veya nesillerinin tehlike altına girmesi durumunda yeniden yerleştirme çalışmalarının ekolojik prensiplere göre yapılmasını sağlamaya, av yasağına ilişkin esas ve usulleri tespit etmeye, avcılığın denetlenmesi ve izlenmesi çalışmalarını yapmaya ve uygulamada gerekli tedbirleri almaya Bakanlık yetkilidir.

Merkez Av Komisyonunca tespit edilen av miktarları ve avlanma süreleri dışında avlanılamaz."

12. 4915 sayılı Kanun'un *"Avlanma esas ve usulleri"* başlıklı 6. maddesinin birinci ve ikinci fikrası şöyledir:

"Avlanma, avcılık belgesi ve avlanma izni almak şartıyla, yasalarla izin verilen silâh, araç ve eğitilmiş hayvanlarla, avlanma plânlarına veya Merkez Av Komisyonu kararlarına göre yapılır.

Zehirle avlanmak yasaktır. Haznesi iki fişek alacak şekilde sınırlandırılmamış otomatik, yarı otomatik, pompalı ve benzeri yivsiz av tüfekleri ile havalı tüfek ve tabancalar avda kullanılamaz. Eğitilmiş hayvanlarla ve mücadele kapsamında kullanım yeri, şekli ve özellikleri Merkez Av Komisyonunca belirlenecekler dışında kara, hava araçları ve yüzer araçlarla, ses, manyetik dalga, ışık yayan araç ve gereçler, canlı mühre, tuzak, kapan ve diğer benzeri araç, gereç ve usullerle avlanılamaz. Avda kullanımı Merkez Av Komisyonu kararı ile men edilen ses ve manyetik dalga yayan cihazlar, tuzak ve kapanlar ile benzeri araç ve gereçlerin pazar ve ticarethanelerde bulundurulması ve satışı yasaktır. Özellikleri Merkez Av Komisyonunca belirlenenlerin dışında gümeler kurulamaz ve bu gümelerde avlanılamaz. "

13. 4915 sayılı Kanun'un*"Avlanma izni "* başlıklı 14. maddesi şöyledir:

"Avcılık belgesi sahibi avcılar, avlanmak istedikleri av yılına ait avlanma izin ücretini Döner Sermaye İşletmesine yatırmak suretiyle avlanma izni almak zorundadırlar. Avlanma izin ücreti Bakanlıkça, hayvan gruplarına, avlanmanın il, bölge veya ülke genelinde yapılmasına göre farklı olarak tespit edilebilir. Avlanma izni bir av yılı içindir.

Avlaklarda, avcılık belgesi ve avlanma izni olmadan avlanılamaz.

Özel avlaklarda üretilip salınan türlerin avlanması için gerekli izin, avlak sahibi veya işletenlerce ücreti karşılığı verilir. Bu ücretin %10'u Döner Sermaye İşletmesine yatırılır, aksi takdirde özel avlak kuruluş izni iptal edilir.

Avlanma izin ücretlerinin tahsili ve Döner Sermaye İşletmesine yatırılması ile ilgili esaslar Bakanlıkça tespit edilir.."

14. 4915 sayılı Kanun'un *"Suç ve kabahatlerin takibi"* başlıklı 20. maddesişöyledir:

" (Değişik: 23/1/2008-5728/506 md.)

Avcılığın kontrolü, av hayvanlarının korunması, av yasaklarının takibi ve bu Kanun'un 19 uncu maddesi kapsamında üretim yapan yerlerin denetimi Bakanlık ve Orman Genel Müdürlüğünce yapılır. 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu ile 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanunu hükümleri saklıdır.

Genel kolluk ile, av yasaklarının takibi ile görevli olan av koruma memurları ve saha bekçileri, bu Kanun'da belirtilen yasaklara aykırı hareket edenleri avlanmadan men etmeye, haklarında tutanak düzenlemeye; yasaklanan fiillerin konusunu oluşturan veya bu fiillerin işlenmesi suretiyle elde edilen canlı veya cansız hayvanlar ve bunların türevleri ile avlanmada kullanması veya avlaklarda, pazaryeri ve ticarethanelerde bulundurulması yasak olan eşya ve vasıtalara elkoymaya ve bu amaçla yakalamaya görevli ve yetkilidir. Av yasağına aykırı hareket edenler, olay yerinde gerekli tutanaklar düzenlendikten sonra derhal serbest bırakılır. Hüviyeti tespit edilemeyenler vakit geçirilmeksizin hüviyeti tespit edilebilecek en yakın köyün muhtar veya ihtiyar heyetine ve bunlarla da tespiti mümkün olmazsa en yakın zabıta merkezine götürülür ve Kabahatler Kanunu'nun 40 ıncı maddesine göre işlem yapılır. Görevli memurların bulunmadığı yerlerde, kır ve köy bekçileri ile köy muhtarları da aynı yetkiyi haizdir.

Elkonulan ve bulundurulması suç oluşturan silâhlar soruşturma evrakı ile birlikte Cumhuriyet başsavcılığına intikal ettirilir.

Canlı av hayvanları hemen, yaralı olanlar ise tedavi edildikten sonra doğaya salınır veya Türkiye'nin uluslararası sözleşmelerdeki taahhütleri de dikkate alınarak Bakanlıkça gerekli işlem yapılır.

Av koruma ve kontrollerinde Bakanlık görevlilerine veya güvenlik güçlerine gönüllü destek sağlamak üzere Bakanlıkça belirlenecek kişilere fahri av müfettişliği görev ve unvanı verilebilir. Fahri av müfettişleri; bu Kanun'a göre yasak avlanma sayılan fiilleri işleyenler hakkında işlem yapılması amacıyla Genel Müdürlükçe kendilerine verilen tutanağı düzenleyerek en geç bir hafta içinde en yakın orman idaresi birimine teslim etmek mecburiyetindedir. Fahri av müfettişlerinin seçimi, eğitimi, görev ve yetkileri ile çalışma esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Avcılar talep hâlinde av koruma memurlarına, saha bekçilerine, polis ve jandarma ile köy ve kır bekçilerine, köy muhtarı ve ihtiyar heyeti üyelerine avlanma belge ve izinleri ile avladıkları hayvanları ibraz etmek zorundadırlar. Bu Kanun'a aykırılık oluşturan fiillerin ihbarında ve talep hâlinde takibinde köy ve kır bekçileri, köy muhtarı ve ihtiyar heyeti üyeleri av koruma memurlarına ve saha bekçilerine yardıma mecburdurlar.

Av koruma memurları ve saha bekçilerinden; Bakanlıkça lüzum görülecek olanlara, Cumhurbaşkanınca belirlenen silâhlar demirbaş olarak verilir. Av koruma memurları ve saha bekçileri bu Kanun'la kendilerine verilen görevlerini ifa sırasında silâhlarını 6831 sayılı Kanunun 78 inci maddesinde belirtilen hâllerde kullanabilirler.

Av koruma memurları görevlerini yaparken ilgili bakanlıkların görüşü alınarak, rengi ve biçimi Bakanlıkça tespit edilen resmî kıyafet giymek mecburiyetindedirler. Resmî kıyafetler, silâh, telsiz ve diğer teçhizat ile araç ve gereçler Bakanlıkça verilir."

15. 4915 sayılı Kanun'un *"Yasaklara uymama"* başlıklı 21. maddesinin birinci fikrası şöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008-5728/507 md.)

4 üncü maddenin birinci, ikinci ve altıncı fıkralarına aykırı hareket edenlere, 5 inci maddenin birinci ve ikinci fıkraları gereğince tespit edilen av miktarı ve avlanma süreleri dışında avlananlara, 12 nci maddenin üçüncü fıkrası gereğince Bakanlıkça getirilecek yasaklara uymayanlara, her bir aykırılık için ayrı ayrı olmak üzere ikiyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir"

16. 4915 sayılı Kanun'un *"Avlanma esaslarına uymama ve belgesiz avlanma"* başlıklı 24. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 23/1/2008-5728/510 md.)

6 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında sayılan zehirle avlanma hariç diğer yasaklara ve esaslara aykırı hareket edenlere her bir aykırılık için ayrı ayrı olmak üzere yüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Zehirle avlananlar, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve elli günden az olmamak üzere adlî para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, faillerin avcılık belgesi iptal edilir ve bir daha belge verilmez.

Bu Kanun'a göre alınması gereken avcılık belgesini almadan avlananlara üçyüz Türk Lirası; avlanma izni olmadan avlananlara ise yüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Yabancı avcılık belgesi veya geçici avcılık belgesi almadan avlananlara bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Avcılık belgesini ve avlanma izin belgesini yanında taşımadan avlananlara yirmi Türk Lirası idarî para cezası verilir.

17. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

18. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

19. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1)İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararınakarşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

20. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 02/12/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

21. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

22. Dava, Tarım ve Orman Bakanlığı 8. Bölge Müdürlüğü Aksaray Şube Müdürlüğünün 15/04/2024 tarihli ve 2024/44 ve 2024/45 sayılı kararları ile davacılar hakkında tesis edilen idari para cezalarının iptali istemiyle açılmıştır.

23. Dava dosyalarının incelenmesinden idarece 15/04/2024 tarihinde, davacılar hakkında iki adet kınalı kekliği

canlı mühye olarak kullandıklarının tespit edildiği, 4915 sayılı Kanun'un 4.1.2., 5.1.-5.2., 6.2.4., 6.2.5. ve 14.2.2. maddelerinin ihlal edildiğinden bahisle 2024/44 ve 2024/45 sayılı idari yaptırım kararlarıyla davacılar hakkında ayrı ayrı 12.309 TL idari para cezası uygulandığı, 4915 sayılı Kanun'un 28/5 maddesi uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığınca av ve yaban hayvanı türlerine göre belirlenen 2023-2024 Av Dönemi bedelleri dikkate alınarak hesaplanan toplam 3.000 TL tazminatın yasal faizi ile birlikte davacılardan müşterek ve müteselsilen tahsili gerektiğini belirtir Tazminat Raporu düzenlediği anlaşılmakla birlikte, davacılar tarafından söz konusu Rapora karşı itiraz veya dava yoluna başvurulduğuna ilişkin bir bilgi bulunmadığı, nitekim Aksaray 1. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen görevsizlik kararına itiraz eden idare vekilinin dilekçesinde davacılar tarafından sadece idari para cezasına itiraz edilip Tazminat Raporuna itiraz edilmediği halde idari yargının görevli olduğundan bahisle görev yönünden ret kararı verilmesinin hukuka aykırı olduğunun ifade edildiği anlaşılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

25. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nda da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlardaaksinehüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

26. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Aksaray İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Aksaray 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin 14/05/2024 tarih ve D.İş.2024/1769 sayılı ve Aksaray 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin 05/06/2024 tarih ve D.İş.2024/1883 sayılı görevsizlik kararlarının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Aksaray İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile Aksaray 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin 14/05/2024 tarih ve D.İş.2024/1769 sayılı ve Aksaray 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin 05/06/2024 tarih ve D.İş.2024/1883 sayılı GÖREVSİZLİK KARARLARININ KALDIRILMASINA,

02/12/2024 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN